

tartozik a DAB vezetőségének, szak- és munkabizottságainak név- és címjegyzékét összeállítani és kiadni, a bizottság honlapját felfrissíteni, aktualizálni, hogy a kapcsolattartás a régió szakemberei között gördülékenyebb legyen. A korábbi-nál nagyobb szerepet igyekszünk vállalni a pályázatok propagálása terén. Állandó tevékenységünk a határon túli kutatók segítése, közös rendezvények szervezése, a kapcsolatok elevenen tartása és erősítése. Fontos feladatnak mutatkozik továbbá a DAB székház állagának és infrastruktúrájának javítása (új vetítővászon

beszerzése, az erkélyek felújítása, a nyílászárók kicserélése, a székház kertjének megújítása, a vendégszobák jobb kihasználása céljából prospektus készítése, állandó kiállítás szervezése). Mindez csak az MTA elnökségének és a terület önkormányzatainak segítőkészségével, valamint a tudományos közösség valamennyi tagjának támogatásával és közös munkájával valósítható meg. Ennek eredményében zárjuk beszámolómat, s kívánunk a régió tudományos életében további sikereket és eredményeket.

Bitskey István
a DAB elnöke

Főtitkári beszámoló
a DAB szakbizottságainak 2008. évi munkájáról
(Elhangzott a DAB közgyűlésén 2009. február 25-én.)

Tisztelt Közgyűlés! Hölgyeim és Uraim!

A részletes szakbizottsági beszámolók időre elkészültek és azok szóbeli összefoglalását a szakbizottsági elnökök a DAB 2008. február 13-án tartott tanácsülésén ismertették. A DAB tanácsa a szakbizottságok tevékenységéről szóló beszámolókat elfogadta. Most a jelentések koncentrált összefoglalását terjesztem a Közgyűlés elé. A tisztújítás évére tekintettel jelentésemben minden szakbizottság elnökségét megnevezem.

A *Nyelv- és irodalomtudományi Szakbizottság* új elnöke: dr. Nyirkos István, régi-új titkára: dr. Takács Miklós. – A szakbizottság legnagyobb konferenciája a *Nyugat* megjelenésének századik évfordulójához kapcsolódott neves hazai szaktekintélyek bevonásával. Az őszi nyelv- és irodalomtudományi felolvasó ülések a szakma debreceni bemutatkozását tették lehetővé, többek között fiatal kutatókét is. Ugyanígy a bemutatkozásra adott alkalmat az

irodalomtudományi doktori iskola hallgatóinak a Fiatal Tudósok Fóruma. A szakbizottság fontosnak tekinti a különféle tudományos műhelyek publikációinak megismertetését a szélesebb közvéleménnyel és támogatják a nemzetközi kapcsolatokat erősítő kezdeményezéseket, amilyen pl. a DE Néderlandisztikai Tanszék konferenciája volt. Kiemelt évfordulós ünnepi ülést tartottak Gorilovics Tivadar professzor 75. születésnapja alkalmából. Hét rendezvényükön 530 fő vett részt.

A *Bölcseleti, Művészet- és Ókortudományi Szakbizottság* újra dr. Havas Lászlót választotta elnökévé. – Éves programjukban központi helyet kapott egyfelől a Biblia és a reneszánsz évről való tudományos megemlékezés (2008. november 20.), másfelől a *Nyelvtudományi Munkabizottsággal* közös megrendezésben sorra kerülő a „Nyelv és kommunikáció a múlt és a jelen Európájában”

című konferencia (2008. november 13.), amely rámutatott arra, hogy a modern Európa elképzelhetetlen a múlt öröksége nélkül. Ez a szellemiség határozta meg együttműködésüket a történész munkabizottsággal is a Mátyás-konferencián, amely ugyancsak a reneszánsz évhez kapcsolódott. Segítették a Magyar Neolatin Egyesület debreceni és országos tevékenységét is, ahol részletesen bemutatták a DAB és a DE neolatin kiadványait (2008. március 28. – MTA Illyés Gyula Archívuma). Az *Epigraphikai Munkabizottság* részt vett az ELTE Ókortörténeti Tanszékével együttműködésben az „*Appianos konferencia Hahn István emlékére*” című rendezvény (Bp., 2008. október 13.) szervezésében. A *Filozófiai Munkabizottság* tevékenysége egyrészt szervesen illeszkedett a Szakbizottság munkájába, másrészt önállóan is rendezett tanácskozásokat, nemzetközi és hazai tudományos szemináriumokat.

A *Jogi- és Közgazdaságtudományi Szakbizottság* elnöke dr. Károlyi Géza. – A *Közgazdaságtudományi Munkabizottság* sikeres előadássorozatokot és konferenciákat szervezett szoros együttműködésben a DE Közgazdaságtudományi Karával és a Magyar Közgazdasági Társaság Hajdú-Bihar Megyei Szervezetével. Kiemelt téma volt a gazdaságpolitika. A *Jogi Munkabizottság* tovább folytatta az együttműködést régiós partnereivel, elsősorban a jogi szakmai kamarákkal és szervezetekkel, illetve a DE Interdiszciplináris Továbbképző és Kutatóintézetével. Több kerekasztal-beszélgetést és projekt-megbeszélést szerveztek. A *Kriminológiai és Kriminálisztikai Munkabizottság* tudományos rendezvények, konferenciák szervezése mellett a civil szervezetek lehetőségeit kutatta a bűnmegelőzésben és segítette a segítő szakmák szakembereinek és együttműködésének

összefogását. A *Közgazdaságtudományi és a Jogi Munkabizottság* a Nagyváradí Egyetem Közgazdaság-tudományi Karával közösen európai uniós projektekben folyamatosan részt vesz.

A *Kémiai Szakbizottság* új elnöke dr. Posta József, titkára dr. Czégény Ildikó. – A szakbizottság tagjai számos hazai és nemzetközi konferencián, szimpóziumon vettek részt. A *Mezőgazdasági Kémiai és Élelmiszerfeldolgozási Munkabizottság* „Szántóföldtől a fogyasztói asztalig” című rendezvényére a Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozatán számos érdeklődő érkezett. A *Szeretlen és Analitikai Munkabizottság* a Magyar Spek-trokémiai Társasággal közösen rendezte meg az 51. Magyar Spektrokémiai Vándorgyűlést Nyíregyházán. Az Európai Régió elvárásainak megfelelően a szakbizottság és munkabizottságai tartják a kapcsolatot az aradi, nagybányai, szatmári, nagyváradí, kolozsvári, nyitrai, zágrábi, újvidéki, kassai és ungvári egyetemmel. A DAB székházban került megrendezésre (2008. március 28-29.) a IV. Kárpát-medencei Környezettudományi Konferencia, ahol a hazai kutatókon kívül nagyszámú előadó jelentkezett be a környező országokból. A *Kémiai Szakbizottság* tagjai aktívan közreműködtek annak a petíciónak a megfogalmazásában és támogatásában, amelyben a természettudományos tantárgyak integrált oktatásának tervezete ellen emelték fel szavukat.

A *Környezettudományi Szakbizottság* új elnöke dr. Barta Zoltán lett, titkára dr. Mikóné dr. Hamvas Márta. – Az elmúlt évben új munkabizottságot hoztak létre *Megújuló Energiák Munkabizottság* néven. A szakbizottság sikeres rendezvényeket szervezett a határon túli magyar kollégák és társegyetemek oktatóinak bevonásával. A XXIX. OTDK Biológia Szekció decemberi kari rendezvényeinek

szervezésében és lebonyolításában a *Környezettudományi Szakbizottság* több munkabizottsági tagja is részt vállalt. Jelentős feladat volt az MSc szakok akkreditálása, közöttük is a Debrecenben indításra kerülő Hidrobiológus MSc szak akkreditációja és a szakindítás előkészítése (szervezői a *Vízi Ökológiai Munkabizottság* tagjai). A rendezvények közül kiemelkedett a több szervezettel együtt tartott „*IV. Kárpát-medencei Környezettudományi Konferencia*” (2008. március 28-29.), a szép részvétel mellett a konferencia sikerességét bizonyítja, hogy az elhangzott izgalmas előadások anyaga kétkötetes, szép kiállítású konferenciakiadványban jelent meg. Megszervezték a *XXXV. Környezetvédelmi Világnapot* is, és hetedik alkalommal rendezték meg a *Felsőoktatási Környezettani Képzési Anketot* (2008. november 7-8.).

A *Matematikai és Fizikai Szakbizottság* új elnöke: dr. Molnár Lajos, titkára: dr. Kovács András. – A *Matematikai Munkabizottság* idén egy nemzetközi workshop-ot és egy, a Tudomány Ünnepehez kapcsolódó, a tudományt népszerűsítő rendezvényt szervezett. A terület szakemberei közül számosan folytattak nem szervezett keretek között tudományos együttműködést határainkon túli magyar kutatókkal és a környező országok matematikusaival. A *Fizikai Munkabizottság* a „Fizikusnapok”-hoz kapcsolódva immár hagyományként szervezett a tudományt népszerűsítő alkalmakat középiskolások számára. Emellett két igen sikeres nemzetközi konferenciát is rendeztek. A legtöbb rendezvény szervezése az *Informatikai Munkabizottsághoz* kötődik. Idén is kétszer rendezték meg a „Gyires Béla Informatikai Napok”-at, csakúgy mint az „Informatikai Szakmai Napok”-at. Ezek mellett több, az informatika oktatásával illetve az informatika gyakor-

lati alkalmazásaival kapcsolatos fórumot és két nemzetközi konferenciát is szerveztek. A munkabizottságnak elsősorban Ukrajna, Románia, Horvátország és Ausztria kutatóival volt tudományos kapcsolata.

A *Mezőgazdasági Szakbizottság* újra megválasztotta elnökének dr. Nemessályi Zsoltot, titkára: dr. Sárvári Mihály lett. – A szakbizottság kiemelkedő rendezvénye a Magyar Tudomány Ünnepehez kapcsolódott: „Borúra Derű” címmel történeti áttekintésre került sor a Szakbizottság 1976-os megalakulásától napjainkig. (A rendezvényről készült videofelvétel megtalálható a DAB honlapján.) A Szakbizottság legfontosabb tevékenységei: Tudósforumok a mezőgazdaság- és vidékfejlesztésről; Tudomány és gyakorlat az Észak-Alföldi Régió mezőgazdaságában; Regionális és akadémiai kapcsolatok ápolása; Agrárkutatás; Agrár-felsőoktatás; Tudósjelöltek nevelése. 2008-ban a tudomány és a gyakorlat összefüggésében a „Mezőgazdaság támogatása” került vezető helyre. A Szakbizottság azért tűzte napirendre a témát, mert az EU a következő 5 évben a jelenlegi támogatási szisztéma helyett az egységes farmtámogatást kívánja bevezetni. A Szakbizottság 7 Munkabizottsága 2008-ban rendezvényei többségét a „140 éves a debreceni gazdasági és agrár felsőoktatás” ünnepi programsorozathoz kapcsolta.

A *Műszaki Szakbizottság* újra elnöknek választotta dr. Pokorádi Lászlót. – A szakbizottság 2008-ban folytatta az utóbbi évek „építkezését”, bár látványos eredmények nem születtek. A szakbizottság a tárgyévben is megrendezte a „*Műszaki Tudomány az Észak-Alföldi Régióban*” című konferenciát, amely bemutatkozási lehetőséget adott a régió műszaki tudományos műhelyeinek. A rendezvényen képviseltette magát a Miskolci Egyetem oktatóin keresztül a Miskolci

Akadémiai Bizottság is. Tovább folytatódott a szakbizottság elektronikus kiadványának a *Műszaki füzetek*-nek a megjelenése. A szakbizottság tagjai több hazai, illetve külföldi tudományos konferencián vettek részt mint szervezők vagy előadók. Ezek közül különösen említésre méltó az Erdélyi Múzeum Egyesülettel és a Kolozsvári Akadémiai Bizottsággal való kapcsolat.

A *Nevelés-, Művelődéstudományi és Pszichológiai Szakbizottság* újra elnöknek választotta dr. Szabó László Tamást, titkára pedig ismételtén Fenyő Imre maradt. – A tárgyév eseményei során a szakbizottság foglalkozott a régió meghatározó felsőoktatási intézményének, a Debreceni Egyetem Tanárképző Intézetének gyakorló helyeivel, a hallgatók gyakorlati képzését végző debreceni iskolák történetével. A *harmadfokú képzés szerepe a regionális átalakulásban* (TERD) című nemzetközi konferencia aktuális témákra koncentrált, mint a társadalmi mobilitás kérdései, a felnőttképzés és a munkaerőpiac összefüggései vagy a felsőoktatási együttműködések lehetősége és szükségessége. A Szakbizottság munkáját mind nagyobb mértékben jellemzi a regionalitás elvének érvényesítésére való törekvés. Ezt bizonyítja a bizottság kutatócsoportjainak összetétele, és konferenciáinak meghívott előadói is. Jó kapcsolatuk tovább mélyült és erősödött a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei kutatókkal, elsősorban a Nyíregyházi Főiskola munkatársaival.

Az *I. Orvostudományi- és Biológiai Szakbizottság* a leköszönő dr. Leövey András elnököt tiszteletbeli elnöknek választotta meg. Az új elnök dr. Balla György lett, alelnök dr. Nagy Endre, titkár: dr. Ujhelyi László. – Több kisebb mellett 11 nagyobb rendezvényükön 3804 fő vett részt. Ezek között több rendezvényen *határon túli magyarok*, valamint

norvég, dán, osztrák, francia, ausztrál és Egyesült Államok-beli résztvevők is aktívan szerepeltek. A 14 munkabizottság által rendezett tudományos, ill. továbbképző előadássorozatokon a tudományos élet képviselői mellett gyakorló orvosok és gyógyszerészek vettek részt. Legnagyobb érdeklődésre a *Kardiológiai Munkacsoport* továbbképzésként is szolgáló éves rendezvénye tartott számot, melyre 1400 résztvevőt regisztráltak. A már hagyományossá vált Nephrologiai Napok rendezvényére az ország minden részéből és határon túlról is érkeztek résztvevők (házi orvosok, szakorvosok, kutatók), a részvétel elérte az 1300 főt. A Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság X. Továbbképző Kongresszusán az érdeklődők száma ismételtén meghaladta az 500 főt. A *Kísérletes Farmakológiai Munkabizottság* a biomarker kutatás eredményeiről számolt be a dohányzás okozta tüdőbetegségekben. A *Nephrologiai és Hypertonia Munkabizottság* ismertette a Debreceni Nephrologiai Iskola és a Szabadgyök Laboratórium kutatási eredményeit, és számot adott a szervpótló kezelésekben elért fejlődésről. Az *Orvostörténeti Munkabizottság* tagjainak közreműködésével a debreceni orvosképzés megindulásának 90 éves jubileuma alkalmából impozáns megemlékező kötet látott napvilágot. *Négy országos és két nemzetközi* konferenciát rendeztek. Szoros regionális együttműködést valósított meg a *Neonatológiai Munkabizottság* a Miskolci Akadémiai Bizottság testvérszervezetével. Közvetlen kapcsolatot tartanak fenn a *Marosvásárhelyi Egyetem* Endokrinológiai Tanszékével. A *Kardiológiai Munkabizottság* tagjai aktívan vettek részt szomszéd országok nemzeti kongresszusain, ami lehetőséget teremtett a szlovák, cseh, szerb, görög, norvég és kanadai kollegáikkal fenntartott kapcsolatok fejlesztésére.

A II. Orvostudományi- és Biológiai Szakbizottság újra megválasztotta elnökének dr. Hunyadi Jánost és titkárnak dr. Maródi Lászlót. – A célul kitűzött interdiszciplináris megjelenést rendezvényeik keretén belül sikerült megvalósítaniuk, csakúgy, mint azt a célt, hogy a tudományos igényességgel vizsgált kérdések gyakorlati orientáltságúak legyenek és a tudományterület fejlesztése mellett az ismeretterjesztés nemes értelmében szolgálják a közvélemény formálását. Az együttműködések jelentős része regionális részvétel keretében valósult meg. Nemcsak az Észak-Alföld régióhoz tartozó három megye, hanem az Észak-Magyarország Eurorégió megyéiben működő tudományos műhelyek aktív bevonásával. A nemzetközi együttműködés terén kiemelkedő volt az *Immunológiai, Infektológiai és Onkológiai Munkabizottság* aktivitása.

A Társadalom- és Történettudományi Szakbizottság új elnöke dr. Barta János, titkára pedig Murányi István lett. A Szakbizottság 2008-ban is a munkabizottságokban zajló munkát tekintette legfontosabb feladatának. A munkabizottságok tervei között elsősorban az adott diszciplinához kapcsolódó konferenciák és tudományos rendezvények szerepeltek, melyek többsége sikerrel megvalósult. A konferenciák és előadássorozatok jelentős része nemzetközi együttműködés keretén belül zajlott. A munkabizottságok rendezvényeit két esetben konferencia- illetve tanulmánykötet megjelenése egészítette ki. A regionális szakmai kap-

csolatok tovább erősödtek. A munkabizottságok munkáját intenzív nemzetközi kapcsolatok jellemezték 2008-ban. A szervezett konferenciákon és rendezvényeken túl, különösen a *Politikatudományi Munkabizottság* tevékenységét jellemezte a szélesebb értelemben vett tudományos közéletet is érintő tevékenység. A munkabizottságok 2008-ban 16 rendezvényt szerveztek (köztük 4 nemzetközi konferenciát). A rendezvényeken előadók száma 110 fő, a résztvevők száma 925 fő volt, összesen 1035 fő.

A DAB elnöksége nevében őszinte tisztelettel mondok köszönetet a leköszönt szakbizottsági elnökök és titkárok, illetve számos munkabizottsági elnök és titkár odaadó és aktív munkájáért, amellyel vezették a bizottságokat. További oktató és kutató munkájukhoz sok sikert kívánok. Az újonnan megválasztott elnökök és titkárok munkája elé jó reménységgel tekintünk, számítunk segítségükre és jó munkát kívánunk mindannyiójuknak!

Jelentésem zárásaként bejelentem, hogy a DAB 12 szakbizottságának 75 munkabizottságában összesen 154 rendezvény volt, amelyeken a résztvevők száma összesen 13.448 fő volt.

A Közgyűlés tagjainak megtisztelő figyelmét megköszönve, kérem, hogy a szakbizottságok 2008. évben végzett munkájáról adott összefoglalót szíveskedjenek elfogadni.

Fekete Károly
a DAB főtitkára